

پژوهشگر موسیقی نواحی و آهنگساز اهل استان تشریح کرد؛

جزئیات ثبت ملی موسیقی کتول به نام گلستان

کار من است و دیگران هم دور هم جمع می شوند و به نتیجه رسیدن آن را حاصل تلاش خودشان می دانند.

«نوروز خوانی» کتول ثبت ملی شده

این نوازنده با اشاره به اینکه سال گذشته نوروز خوانی کتول به ثبت ملی رسیده، گفت: نوروز خوانی با قدمتی حدود ۳۰۰ سال، در منطقه مابه صورت بیت خوانی اجرا می شود و اشعار آن همزمان با سازهای خاص نواخته می شوند. آن اشعار با سبزی طبیعت، شکوفایی درختان، سرزندگی، شادی و نشاط و تبریک عید ارتباط دارند و به صورت دسته جمعی توسط نوروز خوانان خوانده و نواخته می شوند.

این موسیقی دان در پاسخ به اینکه چرا همه موارد و بخش های مربوط به موسیقی کتول اعم از سازها و آیین ها، یکجای ثبت ملی نشده اند، گفت: در همان روز دفاع درباره این موضوع صحبت شد و نظر هیأت داوران بر این بود که جزئیات موجود به یک پرونده محدود نشود و با توجه به تعدد موضوعات به طور دقیق تر چند پرونده داشته باشیم.

مثلا آواز خوانی پرونده ای مستقل باشد و سازها و موسیقی های بی کلام و دیگر مقولات هم، هر کدام به طور جداگانه مورد تحقیق و بررسی قرار گیرند، طی این روند به ثبت برسند. در ادامه من از دوستان خواهش کردم کلیت موسیقی کتول را تحت عنوان «بدنه موسیقی کتول» مورد بررسی قرار دهیم و همه را آنالیز کنیم؛ اما به طور خلاصه، هدف هم این است که پس از ثبت، زمانی که می گوئیم موسیقی کتول، همه موارد و بخش ها مدنظر مان باشد.

حسینی در پایان گفت: خدا را شکر همه چیز آنطور که باید پیش رفته و من و دیگر اهالی موسیقی استان گلستان و باوجود همه دشواری ها از ثبت موسیقی کتول به عنوان میراث ناملموس در وزارت میراث فرهنگی خوشحالیم.

ما به نام استان دیگری ثبت شود. این نوازنده بیان کرد: در ادامه به دو مدیر کل ارشاد نامه زدیم، مبنی بر اینکه چرا موسیقی کتولی نباید به ثبت ملی برسد و چرا مازندران می خواهد آن را به نام خودش بزند و در نهایت مسئولان استانی واکنش نشان دادند و جلساتی در این زمینه برگزار کردیم و قرار شد دفاعیهای بنویسیم.

نگارش پروپوزال ثبت موسیقی کتول
این پژوهشگر گفت: من از دی ماه سال ۱۳۹۹ شروع به نوشتن پروپوزال آن کردم و به جمع آوری اسناد و مدارک در جهت ثبت موسیقی کتول به عنوان میراث ناملموس کشور پرداختم.

این مدرس موسیقی در ادامه گفت: پس از نوشته شدن پروپوزال بود که جلسات دفاع برگزار شد. جلسه اول در استان گلستان و جلسه دوم در وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برگزار شد و جالب اینکه الان اداره ارشاد می گوید ثبت موسیقی کتول

او در ادامه درباره ثبت دوتار کتولی که جلسه هماهنگی جهت ثبت و مستندسازی آن در فهرست آثار ملی کشور آذرماه سال ۱۳۹۵ بر گزار شده، گفت: زمانی که می خواستیم دوتار کتولی را ثبت کنیم می دیدیم که مسئولان مربوطه بهانه های خاصی می آورند. این نوع مخالفت ها و بهانه جویی ها درست نیست، چون در رابطه با دوتار تاریخچه این ساز در ایران مشخص است و معلوم است که خاستگاه و زادگاه آن کجاست. اما برای متوجه شدن تفاوت ها در نوع ساز و شیوه نواختن آن باید از دانش و اطلاعات اهالی موسیقی کمک گرفته شود تا مشکلاتی در زمینه ثبت آن ایجاد نشود.

این نوازنده ادامه داد: مسئولان مربوطه در میراث به ما گفتند که باید دوتاری با حداقل ۱۰۰ سال قدمت وجود داشته باشد تا بتوانیم آن را به نام گلستان و کتول ثبت کنیم؛ زمانی هم که بحث ثبت موسیقی کتول را پیش کشیدیم

در یکی از جلسات شورای ملی ثبت میراث فرهنگی ناملموس که در وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برگزار شده، هفت میراث ناملموس از استان گلستان در فهرست آثار ملی به ثبت رسید که موسیقی کتولی یکی از آن هاست.

بجز موسیقی کتولی، «قبطان بافی قوم قزلباش»، «مهارت تهیه و کارکرد لباس عروس قزاق»، «فن و مهارت ساخت تنورهای سنتی»، «مهارت پخت غذای سنتی چکدرمه قوم ترکمن»، «مهارت پخت غذای سنتی کامجدان شاهکوه» و «هراسم آیینی سنتی وادوش» از دیگر آثار ثبت شده استان گلستان هستند. شاید بتوان گفت در میان هنرهای مذکور، ثبت موسیقی کتولی از بقیه بسا اهمیت تر است؛ چراکه همواره به طور کم و بیش مورد بحث و چالش بوده؛ از چهره های ماندگار و اساتید موسیقی دیار علی آباد کتول می توان به شعیب علی شسکری، علی اصغر اصلاتی کتولی، جواد معزری، سیدمجتبی حسینی، قربانعلی اصلاتی، علی حسین قنبری و محمدرضا برزگر اشاره کرد.

سیداحمد حسینی، پژوهشگر موسیقی نواحی، نوازنده و آهنگساز، اهل استان گلستان که سرپرستی گروه موسیقی «آوای کتول» را به عهده دارد، درباره اهمیت موسیقی کتول و لزوم ثبت آن به عنوان یکی از میراث ناملموس منطقه اش با ایلا گفتگو کرد و همچنین درباره بحث هایی که پیش تر بر سر این موضوع وجود داشته توضیحاتی داد.

پس از جد شدن گلستان از مازندران، برای ثبت موسیقی کتول تلاش کردیم
حسینی در ابتدای صحبت هایش گفت: موسیقی کتولی هنری با قدمت و ریشه است و یکی از مهم ترین و کهن ترین موسیقی های نواحی ایرانی محسوب می شود. این موسیقی از گذشته های

یادبود

نقاش نوگرای ایران درگذشت

جمشید سماواتیان نقاش پیشکسوت نوگرا دار فانی را وداع گفت. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از مؤسسه هنرمندان پیشکسوت، جمشید سماواتیان نقاش پیشکسوت نوگرا صبح جمعه ۲۳ مهرماه بر اثر عارضه قلبی در سن ۸۳ سالگی در خانه خود در خادم آباد شهریار در گذشت. جمشید سماواتیان از چهره های نسل دوم نقاشان نوگرای ایران، در دوره ای در دانشکده هنرهای زیبای تهران هنرآموزی می کرد که هم آموزه های علی محمد حیدریان از شاگردان برجسته کمال الملک، در دانشکده نفوذ داشت و هم استادان نوگرایی چون محمود جوادی پور به کار آموزش مشغول بودند. او متأثر از هنرهای سنتی و دیوارنگارهای عصر صفوی زادگاهش اصفهان به خلق آثاری پرداخته که یادآور نشان دهنده گذر زمان و تخریبی است که بر هنرهای سنتی ایران رفته است. سماواتیان با تسلطی نظیر بر انواع ابزارها و تکنیک های غیرمتعارف، به احیای هنر گذشته ایرانی با نگاهی نوو بن مایه های انتزاعی اهتمام ورزیده است. این هنرمند پیشکسوت، در نقاشی های نیمه فیگوراتیو خود از موادی چون خاک، گل، گچ، مواد ترکیبی، ورق های طلا و نقره همراه با شیوه های مختلف پتینه کاری بهره می گیرد تا فرسودگی، ریختگی و ترک ها را به نمایش بگذارد. جمشید سماواتیان زاده ۱۳۱۷ در اصفهان بود و کار هنری را از کودکی آغاز کرد. از سال ۱۳۳۸ وارد دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و نخستین نمایشگاه انفرادی او سال ۱۳۴۳ در هتل هیلتون تهران برگزار شد. آخرین نمایشگاه انفرادی او با نام «میراث» از دهم تا بیست و یکم بهمن ۱۳۹۹ در نگارخانه «نگر» برگزار شد. او همچنین دارای نشان درجه یک هنر (دکتر) در نقاشی و عضو موسسه هنرمندان پیشکسوت ایران بود.

میراث

مدرسه ژاندارک کجاست؟

مدرسه ژاندارک یکی از بناهای قدیمی تهران است که به ثبت ملی رسیده است. این مدرسه جزو مدرسی است که فرانسوی ها برای تحصیل دختران ارمنی ایرانی تاسیس کردند و در ابتدا به صورت دارالایمان اداره می شد، اما از دوران سلطنت ناصرالدین شاه قاجار به بعد این مدرسه از دختران مسلمان نیز ثبت نام به عمل می آورد.

مدرسه ژاندارک در منطقه ۱۲ شهر تهران، حد فاصل خیابان جمهوری، منوچهری، لاله زار و فردوسی واقع شده است. بنای مدرسه ژاندارک توسط نیکلای مار کف معمار روس مقیم ایران ساخته شده و سبک معماری این بنا تلفیقی از معماری ایرانی و اروپایی است. از دیگر بناهای ساخته شده توسط مار کوف می توان به ساختمان اداره پست در تهران اشاره کرد. پیش از انقلاب اسلامی ایران، مدرسه شامل دوره ابتدایی و متوسطه بود که دانش آموزان آشوری، ارمنی و مسلمان در کلاس های جداگانه تحصیل می کردند. معلمان کلاس های فارسی ایرانی و معلمان کلاس های فرانسه از دختران راهبیه مسیحی کاتولیک بودند. پس از انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ ساختمان مدرسه به تملک وزارت آموزش و پرورش درآمد و این مدرسه به سه مدرسه مجزا تبدیل شد: دبستانی به نام عدل، مدرسه راهنمایی سمیه و دبیرستان امامیه. از دبیران سرشناسی که در مدرسه ژاندارک تدریس می کرده اند می توان از فرخ و پارسا، اولین وزیر زن ایران نام برد.

تجسمی

نقاشی بیانگر احساساتی است که در کلام نمی گنجد

گفت: ۳۹ اثر در نمایشگاه ارائه داده ام و سبک نقاشی های من سوررئالیسم است. باید به این نکته نیز اشاره کنم که در آثار جدیدم تلفیقی از آسمان، پرندگان، دخترکان و یا نمادهایی از آنها دیده می شود.

مشایخی در ادامه گفت و گودر پاسخ به این پرسش که «چرا هنر نقاشی باید مهم انگاشته شود»، گفت: باید توجه داشت که فلاسفه تأثیرگذار تاریخ از جمله کانت، شوپنهاور و میشل فوکو در آثار خود برای زیبایی شناسی ارزش و اهمیت خاصی قائل بودند و به اعتقاد

اینکه «آیا هر کسی می تواند هنرمند نقاش شود»، چنین گفت: این مساله بستگی تام به میزان انگیزه و علاقه فرد به هنر نقاشی و تلاش و پشتکار وی در جهت یادگیری و شناخت دارد.

وی در این مورد کرد: «چگونه می توان نقاش شد»، اینطور بیان کرد: در زمینه یادگیری هنر نقاشی چند بستر موجود است؛ اول مسیری که از هنرستان و یا دانشگاه آغاز می شود و تا مراحل تحصیلات عالیه دانشگاهی می تواند ادامه یابد و دوم مسیری که بسیاری از علاقمندان به آن ورود پیدا می کنند که خود به دو شاخه تقسیم می شود گروهی که به منظور لذت بردن و علاقه شخصی حتی بعد از سنین باز نشستی به این مسیر وارد می شوند و گروه دیگر علاقمندانی هستند که کاملاً به

هنرمند این است که تا پایان عمر می تواند پویایی لازم را داشته باشد.

مشایخی درخصوص چرایی پیچیده و نامأنوس بودن سبک های دنیای مدرن در دید مردم، تصریح کرد: جامعه ما به واسطه فقر ارائه آثار هنری در انتظار عمومی دچار نقصان نگرش دقیق هنرپست و درک نقاشی دنیای مدرن و سبک های امروزی درهم تنیدگی بین آثار و مطالعه مخاطب را می طلبد. شما در بسیاری از شهرهای اروپایی مانند پاریس یا سن پترزبورگ و وین احساس بودن در یک شهر موزه را دارید که این امر به ارتقای شناخت بصری شهروندان کمک شایانی می کند؛ گرچه معتقدم در سال های اخیر در کشور مافضای کلی برای ارتقای دید عموم به شکل محسوسی بهبود یافته است.

شکل حرفه ای نقاشی را فارغ از تحصیلات آکادمیک غیر مرتبط خود دنبال می کنند که من به شخصه در آتلیه خود با چنین هنرجویان پویا و علاقمندی بسیار مواجه بوده ام و حقیقتاً ایشان پتانسیل و توانایی ورود به عرصه های هنری بین المللی را دارند. مشایخی ادامه داد: باید اضافه کنم یک حرکت بسیار ارزشمند که ما چند سال است شاهد آن هستیم رویداد صدا اثر صد هنرمند گالری گلستان است که به کشف افراد دارای استعداد ویژه؛ کمک شایانی می کند.

وی در پاسخ به این پرسش که روند زندگی یک نقاش چگونه است چنین گفت: ورود به این عرصه تلاش و مطالعه عمیقی را می طلبد، ولی در نهایت هنرمند می تواند به نتایج مادی و اعتباری خوبی دست یابد و امتیاز ویژه یک